

van een goed deel van Constantin Meunier's oeuvre nu houdt het zich op krachtige en fiere wijze goed, niet zoozeer nog door de vranke levendigheid, maar vooral door den zin der verhoudingen, door de vaste stand, door het volmaakte evenwicht der vlakken, door den Stijl in een woord, die hier, evensterk, even-opvallend en even-overtuigend, het merk van Minne draagt als vorige, minder algemeen-vatbare werken het doen.

Vergelijkt men echter bij dezen torso het genoemde borstbeeld, dat van jongeren datum is, dan wordt men gewaar hoe de koppige wil-der-getrouwheid, waar Levensstijl het deemoedig bij afleggen zou, opnieuw plaats gaat maken voor eene breedheid der behandeling, die aan het inzicht op het leven de vrijheid terugschenkt, dewelke weêr, en beter dan onder de gespannenheid der noodzakelijke vernieuwing, een onverschrokken Kunst-stijl, die misschien eenvoudiger, maar even-grootsch als de vorige zal wezen, mogelijk maakt.

Ik zeg: misschien. Ik faal. Want reeds bezitten wij van George Minne een nieuw werk, „De Sjouwer”, dat als den schakel kan beschouwd, die de oude kunst aan de nieuwe inzichten verbindt.

Ik hoop op dezen „Sjouwer” in een volgend kroniekje terug te keeren.

K. v. D. W.

HET VLUCHTIGE IN DE KUNST.

Er is haast in 't leven, haast in het gaan, in het zaken-doen, in het schrijven, er is ook haast in de kunst.

Wij bedoelen niet zoo zeer dat jeugdige schilders niet kunnen wachten tot hun werk de aandacht verdient, dat zij alle mogelijke moeite doen om spoedig bekendheid, op welke wijze dan ook, te verwerven; maar de haast en gejaagdheid die merkbaar is in hun werk zelf.

Als een belangrijkheid toch wordt veelal medegedeeld dat een schilderij slechts den arbeid van een ochtend, van een uur soms heeft vereischt, en hoewel dit natuurlijk geen waardebeplating kan, noch mag zijn,

moet het toch dikwijls hetzij als een excuus, hetzij als een bravoure gelden.

Aan vele onzer hedendaagsche tentoonstellingen is dan ook merkbaar hoe gemakkelijk de kunstenaars hun taak opnemen, dat zij schetsen en studies inlijsten, exposeeren en ten verkoop bieden, in stede van ze voor zich zelf te behouden als studiemateriaal. Nu is een aanzet, een krabbel wel eens interessanter dan het schilderij waarvan het de vóorstudie was, maar dit ligt dunkt mij aan den maker die zijn werk niet „af” kan maken en zich met de notities er voor tevreden stelt.

Deze wijze van doen leidt er echter toe dat er gewerkt wordt op een „smakelijke” schets, dat een zekere „handigheid” in de plaats treedt van studie. En die handigheid, ze kan voor een oogenblik wel eens bekoren maar . . . ze verveelt, men ziet dat 't een maniertje, een truc wordt. 't Is de haast der tijden, de rusteloosheid die den kunstenaar belet zijn werk behoorlijk uit te broeien.

Zoo exposeerde onlangs Theo Molkenboer in den kunsthandel Van Delden een aantal „Amerikaansche Aquarellen” die zoo op en de op het karakter droegen van „vluchtige kunst”, dat hierdoor misschien die tentoonstelling wel iets merkwaardigs had.

Het was gemakkelijk, zonder veel inspanning, zorg, of moeite gedaan, vlot en vlug met de flair, waarmede de meisjeskoppen op Amerikaansche en Engelsche prentbriefkaarten geaquarelleerd zijn, maar au fond was het toch heel onbelangrijk. Theo Molkenboer heeft ongetwijfeld kwaliteiten, die van hem beter werk doen verwachten dan dit, een enkel kopje toonde ook meerdere doorvoering. Maar waarom maakt hij dan zulke dingen, die toch hem zelf ook niet voldoende kunnen bevredigen, of liever waarom exposeert hij ze? Ik geloof dat het de ontzettende gejaagdheid is, die ook de kunstenaars geen rust gunt hun werk behoorlijk te overdenken en te doen, die hen voortzweept om telkens weer iets nieuws, iets anders te maken, in stede van in alle kalmte aan eigen ontwikkeling te arbeiden.

R. W. P. J. R.